РІШЕННЯ

докторської ради щодо присудження наукового ступеня доктора наук

Спеціалізована вчена рада з присудження наукового ступеня доктора наук Д 41.051.02 Одеського національного університету імені І.І. Мечникова, Міністерства освіти і науки України, прийняла рішення про присудження наукового ступеня доктора філологічних наук ***ШАПОЧКІНІЙ Ользі Володимирівні*** на підставі прилюдного захисту дисертаційного дослідження "*Типологія категорії стану в давньогерманських мовах (IV-XIII ст.)*" у вигляді дисертації за спеціальністю 10.02.04 – германські мови 1 жовтня 2026 року, протокол № 3.

Шапочкіна Ольга Володимирівна, 1980 р. народження, громадянка України, освіта вища: закінчила у 2003 р. Київський національний лінгвістичний університет за спеціальністю "Мова та література (німецька)".

Кандидат філологічних наук з 2013 року.

Доцент кафедри германської філології з 2023 року.

Навчалася у докторантурі в Київському університеті імені Бориса Грінченка з 2016 року, рік закінчення – 2018.

Працює доцентом кафедри германської філології в Київському університеті імені Бориса Грінченка (з 18.01.2024 р. Київський столичний університет імені Бориса Грінченка), м. Київ з 2015 р. до теперішнього часу.

Докторська дисертація виконана на кафедрі германської філології факультету романо-германської філології Київського столичного університету імені Бориса Грінченка, Міністерства освіти і науки України, м. Київ.

Науковий консультант – *Буніятова Ізабелла Рафаїлівна*, доктор філологічних наук, професор, Київський столичний університет імені Бориса Грінченка, професор кафедри лінгвістики та перекладу.

Рекомендовано до захисту 28 травня 2026 року.

Здобувач має 34 наукові праці: 1 монографія «Типологія категорії стану в германських мовах» – 12,5 др. арк.; 5 наукометричних статей – 1 стаття у базі даних Scopus та 4 статті – у базі даних Web of Science Core Collection, 14 статей опубліковано у наукових фахових виданнях України; 2 статті – у наукових виданнях інших держав; 12 публікацій, у яких додатково висвітлено результати дисертації.

Офіційні опоненти:

Андрейчук Надія Іванівна, доктор філологічних наук за спеціальністю 10.02.04, професор, Львівський національний університет імені Івана Франка, професор кафедри перекладознавства і контрастивної лінгвістики імені Григорія Кочура, дала *позитивний* відгук із зауваженнями:

1. Беззаперечно приймаючи здобутки дисертантки в царині дослідження становлення та граматикалізації КС давньогерманських мов у IV-XIII ст., все ж не можу не зазначити, що на моє переконання, це дослідження не започатковує, а розбудовує українську історичну лінгвістику германських мов. Українська германістика та історична лінгвістика цих мов мають потужну академічну традицію, яка охоплює порівняльно-історичні студії, діахронну фонологію, морфологію, еволюцію синтаксичних структур. Формування самобутньої історичної германістики в Україні тісно пов'язане з університетськими центрами Львова, Харкова, Києва та Чернівців. Зокрема дослідження у Львівському університеті традиційно спиралися на глибоке розуміння класичної філології, європейської германістики та західноєвропейських теоретичних підходів. Тут розроблялися питання діахронної типології, історії германських мов у зіставленні зі слов'янськими, а також проблеми прагерманського реконструктивного субстрату. Витоки Львівської академічної школи історичної лінгвістики та германістики сягають ще університетських традицій XIX та першої половини XX століття, а її унікальність полягає в органічному поєднанні класичної філології (античності та середньовіччя), європейського компаративізму та писемної

культури України. Ще у міжвоєнний період Юрій Курилович (всесвітньо відомий індоєвропеїст і германіст) розробив революційні концепції внутрішньої еволюції германських та індоєвропейських мов і заклав нові стандарти діахронного аналізу, які розвивали його послідовники та учні, зокрема видатний германіст, професор Богдан Задорожний. Видається, що список літератури до дисертації мав би бути доповнений прізвищами українських мовознавців, що закладали підвалини української історичної германістики, яку успішно розвиває дисертантка.

2. Дисертація має назву "Типологія категорії стану у давньогерманських мовах (IV-XIII ст.)". Після прочитання роботи робимо висновок, що дисертантка тлумачить типологію у триєдності завдань: як зіставне вивчення граматичних структур, пошук загальних інваріантів та моделювання системних закономірностей. Однак це експліцитно не увиразнено в завданнях, положеннях, що виносяться на захист, чи загальних висновках. Типологія згадується у назві, в контексті структурно-семантичної типології дієслів стану (у висновках до четвертого розділу, с. 394) та типології станових парадигм (с.187 та 191). Видається, що слід було б доповнити термінологічний апарат дослідженння метаодиницями *типологічна ознака, типологічний зсув, типологічна модель* тощо, що дозволило б увиразнити здобутки дисертантки та її новаторське тлумачення варіативності та інваріантносте категорії стану в діахронії споріднених мов.

3. Положення, що виносяться на захист, сформульовано з використанням процесуальних дієслів на кшталт визначено, з'ясовано, доведено тощо, тому радше нагадують перелік досягнень, а не вагомі теоретичні постулати, що пояснюють варіативності та інваріантності КС в діахронії споріднених мов та дозволяють побачити власне їхній типологічний профіль.

4. Загальновідомо, що графічні елементи виконують важливу, але переважно допоміжну, ілюстративну чи компресійну роль. їхня мета - оптимізувати сприйняття інформації, показати тенденції, структуру або

зв'язки, які у вербальній формі були б занадто громіздкими. В опонованій дисертації схеми та рисунки органічно доповнюють текст і адекватно коментуються, однак видається, що доречно було б представити узагальнювальну модель лексико-граматичної КС, показавши сукупність тих показників досліджуваної категорії у межах західногерманського та гото-скандинавського мовних ареалів, які були визначальними для їхнього типологічного опису.

5. Ще одне міркування є радше свідченням невичерпносте нашої науки про мову й підтверджує одну із загальних теоретичних перспектив теми. Так, у висновках до четвертого розділу дисертантка стверджує, що перехідність між семантичними зонами є системною властивістю станової пракатегорійної конструкції. Одна конструкція може містити одночасно ознаки стану та процесу, стану та результату, стану та пасивносте або стану та медіальности. Але як така перехідність пояснює функціювання цих конструкцій і як працює механізм історичного становлення КС залишається відкритим питанням, що потребує подальших досліджень, зокрема з погляду філософії мови.

До технічних зауваг відношу те, що у низці випадків згадуються прізвища дослідників без покликань або з вторинними покликаннями. Як-от на с. 60 зазначено, що "новий ракурс бачення категоризації світу започатковано у працях Ч. Пірса". Очевидно йдеться про його семіотичну доктрину та категорії Першосте, Другости та Третьости, однак відсутність прямого покликання не досзволяє це чітко побачити. Окрім того є шерег випадків, коли покликання дається кирилицею, а у списку літератури джерело описане латиницею. Наприклад, вагомою для дослідниці є праця одного із лідерів і засновників школи неограмматиків Карла Бругмана (19 покликань у тексті). У списку літератури ця праця подана латиницею, а у тексті кирилицею. Видатний український мовознавець Іван Вихованець теж нерідко згадується в роботі, однак не всі праці, на які є покликання в тексті є у списку. Наприклад, його монографія "Семантико-синтаксична структура

речення", що вийшла у 1983 році до списку не увійшла, хоча покликання на неї є.

Потапенко Сергій Іванович, доктор філологічних наук за спеціальністю 10.02.04, професор, Київський національний лінгвістичний університет, професор кафедри англійської філології і філософії мови, дав *позитивний* відгук із зауваженнями:

1. Загалом схвалюючи інтердисциплінарний / міждисциплінарний підхід до тлумачення категорії стану, бажано почути, чи бачить дисертантка відмінності між інтер дисциплінарним, міждисциплінарним і трансдисциплінарним студіями в лінгвістиці. Крім того, хотів би висловити кілька застережень, щодо філософських і психологічних підвалин мовознавчих досліджень загалом. На мою думку, ми, лінгвісти, у наших працях з обережністю маємо підходити до філософських поглядів. З одного боку, не можна заперечувати, що саме філософи збагати сучасну лінгвістику кількома теоретичними підходами, що донині мають значний вплив. Так, саме філософи запропонувати теорію мовленнєвих актів, один із засновників теорії концептуальної метафори - Марк Джонсон - також був філософом. З іншого боку, філософські та логічні категорії інколи виявляються занадто абстрактними для пояснення лінгвальних явищ, атому багато положень логіки й теорії мислення виявилися недостатньо прийнятними для тлумачення мовних фактів. Відповідно, хотілося б почути обґрунтування деяких філософських положень рецензованої праці, які на думку дисертантки, слугують орієнтирами в дослідженні мовної категорії стану (с. 37). Бажано пояснити, в чому авторка вбачає користь для дослідження становлення категорії стану в германських мовах ідеї І. Канта про суперечність матерії, якій притаманні боротьба сил тяжіння та відштовхування (с. 35), або вчення Г. Гегеля про перший етап розвитку абсолютного духа як послідовну зміну категорій «якість», «кількість», «міра» у сфері буття, що привело його до визначення «стану» як форми

прояву буття змінюваного субстрату - світового духа (с. 36).

Не завадило б довести на конкретному мовному матеріалі дещо суперечливі, на мій погляд, твердження, що у філософській інтерпретації «стан» - це конкретна (активна), процесуальна або результативна дія на предмет або об'єкт (с. 37), та про те, що онтологічний зміст категорії «стан» полягає в тому, що кожен об'єкт у своєму русі, зміні проходить цикл певних, притаманних тільки йому станів, у яких він проявляється як єдиний у своєму роді (с. 37).

Подібним чином певні сумніви викликає твердження про те, що граматична КС є константною формою психологічної КС, будучи пов'язана з усталеними традиціями (с. 43) і разом із тим граматична КС не тотожна психологічній КС. Дещо абстрактно для лінгвістичного аналізу, на мій погляд, звучить твердження, що орієнтуючись на психологічний підхід, КС можна визначити як щось вільне, живе, те, що набуває різних образів залежно від індивідуального сприйняття мовця (с. 45).

2. Додаткових роз'яснень потребує лінгвістичний статус категорії стану, різні тлумачення якої розкидані по тексту роботі. У дисертації передусім стверджується, що це є лексико-граматична категорія дієслова (с. 28) або морфолого-синтаксична чи функційно-семантична категорія (с. 55). Крім того, стан тлумачиться з точки зору форми як морфологічна категорія, яку виражено зміною форм дієслова й утворено на основі формальної репрезентації відношень основних його компонентів (суб'єкт, об'єкт, дієслово), а з позиції змісту - як синтаксична категорія (с. 80). На різних етапах викладу матеріалу стверджується, що КС є граматичною категорією (с. 125) чи навіть дворівневою граматичною категорією (с. 51) або подвійною синтактико-морфологічною (с. 59).

3. У методологійному плані не зайве пояснити, чому для моделювання перехідних форм, реліктових і проміжних конструкцій, які не вписуються в традиційні класифікації, та для пояснення їхніх діахронних трансформацій використано принципи розмитої множини,

запропоновані у 60-80-х роках минулого століття, а не більш сучасні теорії категоризації Е. Рош та Р. МакЛорі.

4. Щодо матеріалу дослідження у роботі не вказано, чому обрані пам'ятки саме цих п'яти давньогерманських мов: готської, давньоанглійської, давньоверхньонімецької, давньосаксонської та давньоісландської. Крім того, я не знайшов пояснення у дисертації підстав для поділу мов на західногерманський і гото-скандинавський ареали, що суперечить традиції зарахування готської мови до східногерманських, а скандинавських мов до північногерманських. До того ж, проведене дослідження засвідчує, що готська мова виявляє низку специфічних рис, які відсутні в скандинавських.

Приходько Анатолій Миколайович, доктор філологічних наук за спеціальністю 10.02.04, професор, Національний університет «Запорізька політехніка», професор кафедри іноземної філології та перекладу, дав *позитивний* відгук із зауваженнями:

1) Центральне місце в роботі посідає поняття *станова пракатегорійна конструкція*, проте критерії відмежування цього явища від результативних, пасивних і медіальних конструкцій не завжди достатньо прозорі, що ускладнює чіткість розуміння запропонованої класифікації. Не зовсім зрозуміло, який смисл авторка вкладає у поняття *інертивність* під час опису конструкцій з партиципом II у двг. мовах. Зокрема, хотілося б почути, чому саме інертивність "запустила" процес ґенези категорії стану? З іншого боку, виникає сумнів, а чи не є конструкція **AUX (бути/ставати) + Partizip II** у двг. мовах (§ 3.2.3, с. 216ff) лише синтаксичною перифразою без самостійного граматичного статусу і на якій підставі вона взагалі виокремлюється як ключовий елемент у формуванні КС, а не як більш пізнє вторинне явище описового характеру? Та й взагалі варто уточнити, наскільки обґрунтованим є виокремлення КС як самостійної граматичної категорії у

двг. мовах, якщо її формальні показники залишаються нестабільними та варіативними.

2) Використання теорії розмитих множин (розд. IV) є методологійно цікавим, однак не завжди очевидно, яким чином вона (теорія) забезпечує отримання нових наукових результатів порівняно з традиційними структурно-семантичним і функційно-комунікативним підходами. Також видається, що у роботі не повною мірою висвітлено питання співвідношення германської КС із відповідними моделями інших індоєвропейських мов, що обмежує типологічну перспективу дослідження. Постульована у цьому ж розділі думка про зв'язок категорії стану з особливостями двг. мовної картини світу (§ 4.3, сс. 283-290) видається цікавою, але потребує більш обережного формулювання, оскільки мовний матеріал не завжди дозволяє робити прямі висновки щодо світоглядних і етноспецифічних характеристик носіїв давніх мов.

3) Термінологічний апарат дисертації потребує подекуди додаткового уточнення. Так, у роботі простежується певна термінологічна надмірність (§ 1.7.1, сс. 110-113; § 4.2, сс. 270-276), що іноді ускладнює сприйняття концепції; надмірним є й опис термінопоняття "ментальність" (§ 4.4.3, сс. 330-332); опис механізмів дії теорії розмитої множини певним чином дублюється (§ 4.4.3, сс. 333-336); а переклад англійського терміну *participle* як *дієприкметник* видається не зовсім коректним, бо це дві абсолютно різні речі, кожна зі своєю специфікою у своїй мові, коректною тут буде проста транслітерація - *партицип*. Окремі розділи дисертації містять надмірну кількість теоретичних екскурсів і є перенасиченими прикладами без їх ґрунтовного пояснення (розд. II, IV), що ускладнює сприйняття основної концепції. Частина прикладів із давньосаксонської мови могла б супроводжуватися дещо ширшим контекстом.

4) На окрему увагу заслуговують і кількісні дані дослідження. По-перше, деякі з них наводяться дещо фрагментарно без належної в таких випадках експланаторності (§ 3.4, с. 245ff); по-друге, надання у графіках

лише відносних чисел (%) без їх супроводу / дублювання абсолютними (рис. 3.1, 3.2, 4.3) якось не дуже сприяє валідності опису матеріалу; по-третє, числа, наведені у табл. 1.10 (с. 110) мають взагалі амбівалентний характер, бо незрозумілими є ані їх статус (абсолютні чи загальні), ані їх параметрологія. Важко сприймаються й формули розмитої множини типу F ACTIV={(x, μ ACTIV (x)) | x Є U}, F PASSIV= {(X, μ.PASSIV(x))| x Є U} (§ 1.7.10, с. 109ff; § 4.2, сс. 272-273), мабуть тому, що вони не є філологічно достатньо адаптованими. Тож використання таблиць, матриць, формул, діаграм було б більш переконливим та більш органічно інкорпорованим у текст роботи, якби воно завжди тримало у полі зору широке коло читачів з різним ступенем прикладної лінгвістичної обізнаності.

На докторську дисертацію та реферат надійшли *позитивні* відгуки із:

1. Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, підписаний доктором філологічних наук, професором, завідувачем кафедри англійської філології **Бистровим Яковом Володимирович**. Відгук позитивний. Є побажання: Чіткіше окреслити співвідношення медіопасивних, рефлексивних, результативних та інертивних моделей із загальним поняттям периферії категорії стану.

2. Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, підписаний доктором філологічних наук, професором, **професором** кафедри англійської мови **Бяликом Василем Дмитрович.** Є запитання: 1) Який критерій є визначальним у випадках, коли одне дієслово потенційно може репрезентувати різні типи стану залежно від контексту? 2) Наскільки обгрунтованим є твердження, що асиметрична опозиція ACTIV – СПК є історичною константою, якщо конкретне наповнення цієї опозиції суттєво змінюється від мови до мови, від періоду до періоду?

3. Донбаського державного педагогічного університету, підписаний доктором філологічних наук, професором, професором кафедри германської та слов'янської філології **Глущенко Володимиром Андрійовичем.** Є

запитання: 1) Які саме характеристики давньогерманської станової системи дають підстави розглядати її як історичну передумову становлення сучасної категорії стану?

4. Київського національного університету імені Тараса Шевченка, підписаний доктором філологічних наук, професором, професором кафедри іноземних мов математичних факультетів НН Інституту філології **Голубовською Іриною Олексіївною.** Є запитання: Якою мірою жанрова специфіка окремих пам'яток могла зумовлювати перевагу певних моделей вираження становості?

5. Запорізького національного університету, підписаний доктором філологічних наук, професором, професором кафедри англійської філології та лінгводидактики **Приходько Ганною Іллівною**. Є запитання: Термін «медіопасив» має різні трактування у германістиці. Чому у Вашому дослідженні використано цей термін?

6. Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна, підписаний доктором філологічних наук, професором, завідувачкою кафедри ділової іноземної мови та перекладу **Шевченко Іриною Семенівною.** Є побажання: Варто розмежувати у роботі поняття «станова конструкція», «станова форма», «перифрастична конструкція», «реліктова конструкція».

7. Волинського національного університету імені Лесі Українки, підписаний доктором філологічних наук, професором, завідувачкою кафедри англійської філології Ущиною Валентиною Антонівною. Є побажання: Було б доцільно дещо чіткіше окреслити межі між становою та аспектуальною семантикою досліджуваних конструкцій.

У дискусії взяли участь члени спеціалізованої вченої ради:

Карпенко О.Ю., доктор філологічних наук, професор (10.02.04). Виступ без зауважень. Хочу відзначити важливе дослідження, яке я буду запроваджувати у свій курс лекцій. Мені навіть важко уявити ту працю, що ви вклали у це дослідження. Хочу відзначити вашу модель категоріальних

конструкцій. Дуже цікаві приклади, які ви наводите, мікроситуації, макроситуації стану. Але хочу звернути вашу увагу на переклад імені: Фрейєр – бог сонця, який зазнав нещасливого кохання, а ви при перекладі наводити ім'я Фрея – це його сестра-богиня війни.

В цілому я повністю підтримую цю роботу. Вважаю її відповідною пошукуваному ступеню.

Смаглій В.М., доктор філологічних наук, професор (10.02.04). Виступ без зауважень.

Труба Г.М., доктор філологічних наук, професор (10.02.01). У виступі є побажання. Я побачила в цій роботі чимало паралелей з українською мовою. Вона торкається класичної граматики, яка дуже важлива для розуміння мовних процесів. Я бачу, що це тільки початок і бажаю здобувачці багато цікавих і плідних досліджень.

Морозова І.Б., доктор філологічних наук, професор (10.02.04). Виступ без зауважень.

При проведенні таємного онлайн голосування виявилося, що із 18 членів спеціалізованої вченої ради, які взяли участь у голосуванні (з них 9 докторів наук за профілем дисертації), проголосували

"За" – 18 членів ради, "Проти" – немає, недійсних бюлетенів немає.

ВИСНОВОК

спеціалізованої вченої ради з філологічних наук Д 41.051.02 в Одеському національному університеті імені І.І. Мечникова про дисертацію
Шапочкіної Ольги Володимирівни
«Типологія категорії стану у давньогерманських мовах (IV – XIII ст.)»,
подану на здобуття наукового ступеня доктора філологічних наук
зі спеціальності 10.02.04 – германські мови

На підставі вивчення дисертаційного дослідження Шапочкіної О.В., відгуків офіційних опонентів: доктора філологічних наук, професора Андрейчук Надії Іванівни, доктора філологічних наук, професора Потапенка Сергія Івановича, доктора філологічних наук, професора Приходька

Анатолія Миколайовича, відгуків на автореферат, а також прилюдного захисту дисертації

РАДА УХВАЛЮЄ:

дисертація Шапочкіної О.В. є завершеним самостійним дослідженням, проведеним на належному теоретико-методологійному рівні. Роботу присвячено комплексному аналізу типології категорії стану в давньогерманських мовах (IV – XIII ст.), шляхам її становлення від лексичного до лексико-граматичного рівня, що ґрунтується на її реконструкції в прагерманський період.

1. **Актуальність** реферованого дослідження визначається тим, що вивчення категорії стану в давньогерманських мовах зумовлена необхідністю виявлення закономірностей її становлення та еволюції в контексті історичної динаміки граматичної системи германських мов, а також переосмислення механізмів формування морфологічних і лексико-граматичних засобів її вираження.

2. **Найсуттєвішими результатами роботи є такі:** 1) визначено основні підходи до пояснення природи категорії стану (КС) у сучасних гуманітарних студіях; 2) окреслено шляхи становлення КС у германських мовах IV–XIII ст.; 3) виявлено особливості оформлення лексико-граматичних показників КС; 5) реконструйовано прототипи станових пракатегорійних конструкцій; 6) відтворено динаміку розвитку рефлексів станових конструкцій; 7) розкрито подібності й розбіжності засобів актуалізації КС у мовних ареалах; 8) схарактеризовано основні механізми становлення лексико-граматичної КС; 9) визначено сутність КС як розмитої множини її лексико-граматичних показників; 10) ідентифіковано ядро станової пракатегорійної конструкції; 11) установлено константу станових пракатегорійних конструкцій у межах опозиції західногерманського та гото-скандинавського ареалів.

3. **Наукова новизна дисертації** полягає у започаткуванні ***нового наукового напряму дослідження*** становлення КС із прагерманського періоду до завершення давньогерманського у процесі реінтерпретації первісних показників стану від лексичних до лексико-граматичних. У дисертації уперше: 1) схарактеризовано природу КС у контексті *розмитої множини*; 2) запропоновано термін *станова пракатегорійна конструкція*; 3) відтворено динаміку розвитку *рефлексів* станових пракатегорійних конструкцій у п'яти давньогерманських мовах; 4) реконструйовано прадавні станові пракатегорійні конструкції; 5) виявлено подібність і розбіжність засобів експлікації КС у західногерманському та гото-скандинавському ареалах; 6) відтворено *семантичну модель* станової пракатегорійної конструкції давньогерманських мов; 7) окреслено шляхи становлення КС у германських мовах IV–XIII ст. з урахуванням лінгвальних та екстралінгвальних чинників; 8) визначено константу давньогерманських станових конструкцій у контексті історичного протиставлення мовних ареалів.

4. **Обґрунтованість та достовірність** викладених у дисертації

положень і висновків забезпечено детальним опрацюванням теоретичних джерел із проблематики дослідження (445 позицій, із них 250 – іноземними мовами), репрезентативністю фактичного матеріалу дослідження, який склали 9031 станова пракатегорійна конструкція, виокремлена з 8884 строф давньогерманських літературних пам'яток писемності (Vulfila Bible (IV ст.), Heliand (IX ст.), Poetic Edda (X–XIII ст.), Hildebrandslied, Ludwigslied, Muspilli, Otfrieds Evangelienbuch (IX–XI ст.), Nibelungenlied (XII–XIII ст.) та Beowulf (VIII–XI ст.)), та застосуванням комплексу релевантних методів аналізу.

5. **Теоретичне значення роботи** полягає в новому підході до проблеми розвитку КС у германських мовах. Результати дослідження **доповнюють** порівняльну граматику германських мов, загальне й германське мовознавство, а також теорію мовних універсалій, мовних змін і варіативності. Запропонована методика сприяє поясненню взаємодії внутрішніх і зовнішніх чинників розвитку мовної системи.

6. **Практична цінність роботи** полягає в можливості використання її результатів у викладанні теоретичної граматики, лексикології та історичної лінгвістики, а також у підготовці курсових, кваліфікаційних і дисертаційних робіт студентів та аспірантів. Результати дослідження можуть бути використані під час укладання підручників і навчальних посібників з історичної граматики.

Рекомендації щодо подальшого впровадження результатів дослідження доведено до відома організацій та установ, що ознайомлені з цією роботою і позитивно оцінили її: Київського національного університету імені Тараса Шевченка, Донбаського державного педагогічного університету, Чернівецького національного університету, Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна, Запорізького національного університету, Волинського національного університету імені Лесі Українки.

Дисертація О.В. Шапочкіної «Типологія категорії стану у давньогерманських мовах (IV – XIII ст.)» відповідає паспортові спеціальності 10.02.04 – германські мови, вимогам нормативних документів МОН України, що висуваються до докторських дисертацій (зокрема, пп. 7 та 9 «Про порядок присудження та позбавлення наукового ступеня доктора наук», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 17 листопада 2021 р. №1197), а її авторка заслуговує на присудження наукового ступеня доктора філологічних наук зі спеціальності 10.02.04 – германські мови.

Розроблена методика, отримані результати і висновки мають вагоме значення для подальшого дослідження категорії стану давньогерманських мов із застосуванням типологічного аналізу станової парадигми, методів цифрової лінгвістики та створенням електронного корпусу давньогерманських станових конструкцій.

На підставі результатів таємного голосування та прийнятого висновку докторська рада присуджує **ШАПОЧКІНІЙ Ользі Володимирівні** науковий

ступінь доктора філологічних наук за спеціальністю 10.02.04 – германські мови.

Головуючий на засіданні
спеціалізованої вченої ради з
присудження наукового ступеня
доктора наук Д 41.051.02 Ірина КОЛЕГАЄВА

Вчений секретар
спеціалізованої вченої ради з
присудження наукового ступеня
доктора наук Д 41.051.02 Олена МАТУЗКОВА

01 жовтня 2026 року

Атестаційна справа зареєстрована у МОН України
під №_____

Затверджено рішення спеціалізованої вченої ради про присудження наукового ступеня доктора наук рішенням атестаційної колегії МОН України від "_____" _____ . _____ 20___ р.

Видано диплом_____

Начальник відділу_____